

УДК 378:364.4

Я. О. Співак, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

(м. Слов'янськ),

Л. В. Гончар, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

(м. Слов'янськ)

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ МОЛОДІ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Співак Я. О., Гончар Л. В.

Державна політика із соціального захисту прав молоді в Україні: реалії та перспективи

Стаття присвячена визначенню принципів, виправданню цілей та засобів реалізації державної політики щодо соціального захисту прав молоді. Автор виходить з того, що модель державної політики щодо соціального захисту прав молоді, яка останнім часом формується сьогодні в Україні, не повністю відповідає масштабам викликів, з якими стикаються держава та суспільство. Тому розробка ретельно досліджених та науково обґрунтованих нових підходів до формування та реалізації такої політики має велике значення. Доведено, що державна політика соціального захисту прав молоді повинна здійснюватися у законодавчій, виконавчій та судовій сферах, щоб створити соціально-економічні, політичні, організаційні, правові умови та гарантії життєво важливого самореалізації, інтелектуальної, моральної, фізичної розвитку молоді, реалізувати її творчий потенціал. Наголошується на важливості збалансованого поєднання державних, суспільних інтересів та прав людини при формуванні та здійсненні такої політики. Розкрито сутність поняття «соціальний захист» що є системою економічних, правових та організаційних заходів держави щодо забезпечення соціальних прав і гарантій молоді людини. Соціальне забезпечення молоді розглядається, як державна система захисту від соціальних ризиків, конфліктів сімейних, освітянських тощо, які виникають внаслідок незахищеності молоді. Відтак, увага державних інститутів повинна бути зосереджена на середовищі проживання молоді людини, його екологічних елементах, вирішенні соціальних, економічних та моральних проблем середовища. Наведено перелік нормативно-правових документів, які регламентують діяльність держави щодо соціального захисту прав молоді.

Ключові слова: права молоді, захист прав молоді, державна політика, механізми державного управління.

Спивак Я. О., Гончар Л. В.

Государственная политика по социальной защите прав молодежи в Украине: реалии и перспективы

Статья посвящена определению принципов, оправданию целей и средств реализации государственной политики по социальной защите прав молодежи. Автор исходит из того, что модель государственной политики по социальной защите прав молодежи, которая в последнее время формируется сегодня в Украине, полностью соответствует масштабам вызовов, с которыми сталкивается государство и общество. Поэтому разработка тщательно исследованных и научно обоснованных новых подходов к формированию и реализации такой политики имеет большое значение. Доказано, что государственная политика социальной защиты прав молодежи должна осуществляться в законодательной, исполнительной и судебной сферах, чтобы создать социально-экономические, политические, организационные, правовые условия и гарантии жизненно важной самореализации, интеллектуальной, моральной, физического развитие молодежи, реализовать ее творческий потенциал. Отмечается важность сбалансированного сочетания государственных, общественных интересов и прав человека при формировании и осуществлении такой политики. Раскрыта сущность понятия «социальная защита» которая рассматривается как система экономических, правовых и организационных мер государства по обеспечению социальных прав и гарантий молодого человека. Социальное обеспечение молодежи рассматривается как государственная система защиты от социальных рисков, конфликтов семейных, образовательных и т.д., возникающих вследствие незащищенности молодежи. Поэтому, внимание государственных институтов должно быть сосредоточено на среде обитания молодого человека, его экологических элементах, решении социальных, экономических и нравственных проблем среды. Приведен перечень нормативно-правовых документов, регламентирующих деятельность государства по социальной защите прав молодежи.

Ключевые слова: права молодежи, защита прав молодежи, государственная политика, механизмы государственного управления.

Сучасна соціальна ситуація, що склалася в Україні, породжує нову соціально-культурну реальність, одним із пріоритетів якої є молодіжна політика. Характер молодіжної політики, зокрема політики зайнятості в Україні та соціального захисту прав молоді, вимагає приділення особливої уваги в межах загальної системи соціального захисту категорій економічно активного населення, які найшвидше виштовхуються з ринку праці, де нерідко найбільш незахищеною є молодь. Відтак, покращення становища молоді, її соціальний захист, який забезпечує реалізацію творчого і трудового потенціалу, а також

належний добробут молодих людей, є одним із головних напрямів соціальної політики в Україні. Посилення селективного характеру політики зайнятості вимагає приділення особливої уваги в межах загальної системи соціального захисту тим категоріям економічно активного населення, які найшвидше виштовхуються з ринку праці, зокрема, це молодь. Саме на ринку праці реформування економіки найбільше зачіпає її інтереси. Тому покращання становища молоді на ринку праці, який забезпечує реалізацію творчого і трудового потенціалу, а також належний добробут працівників, є одним з головних напрямів соціального захисту її соціально-економічних прав та інтересів.

Дослідження проблеми соціального захисту прав молоді в Україні є актуальним, оскільки необхідно на державному рівні створювати умови для самореалізації молоді та включення її у процеси сталого розвитку країни. Реалізація ринкових реформ потребує певних трансформацій не тільки економічної свідомості суспільства, але й окремих його індивідів, стереотипів економічної і політичної поведінки людей. Принципово важливими стають проблеми освіти, професійної підготовки майбутніх фахівців, мотивації молоді до праці, підприємницької діяльності, політики тощо. Адже саме ці дії стануть поштовхом до розширення соціальної бази перетворень, забезпечить соціальне, політичне, економічне, культурне й моральне відтворення й розвиток українського суспільства.

Метою статті є виокремлення принципів, обґрунтування завдань та визначення засобів реалізації державної політики у сфері соціального захисту прав молоді в Україні.

Проблемі соціального захисту молоді присвячені праці багатьох науковців, серед них: С. Алушко, В. Андрущенко, М. Багмет, В. Бех, Є. Бородін, В. Гайдуцький, І. Гнибіденко, Г. Коваль, Е. Лабіонова, Е. Лібанова, О. Палій, А. Сіленко, А. Скуратівський, М. Лукашевича, І. Мигович, І. Пінчук, С. Толстоухова та ін.

В контексті нашого дослідження, зазначимо, що соціальний захист, як об'єкт державного управління, є системою економічних, правових та організаційних заходів держави щодо забезпечення соціальних прав і гарантій молодій людині. Соціальне забезпечення молоді, що є важливою складовою соціального захисту, – це державна система захисту від соціальних ризиків, конфліктів сімейних, освітянських тощо, які виникають внаслідок незахищеності молоді. Відтак, увага державних інститутів повинна бути зосереджена на середовищі проживання молоді, його екологічних елементах, вирішенні соціальних, економічних та моральних проблем середовища.

Згідно з Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [3], молоддю слід вважати громадян віком від 14 до 35 років. Натомість ВООЗ «Всесвітня організація охорони здоров'я» вважає молоді людиною особу, що не перевищує вік – 44 роки [1].

За даними Державної служби статистики України, станом на 2018 р. в Україні проживає 15 407 522 юнаків і дівчат віком від 14 до 35 років, що становлять приблизно третину всього населення країни [2].

За останні роки економічні негаразди в країні суттєво вплинули на соціальне становище молоді та рівень її життя, відтак проведене на кінець 2017 р. [5] (рис. 1). Всеукраїнське соціологічне дослідження, щодо визначення рівня так званого «індексу щастя» показало, що із загальної вибірки 2000 респондентів у віці від 15 до 40 років, з різних регіонів України, рівень задоволення української молоді життям нижчий становить 58,0%. За цим показником ми знаходимося між Францією (65,0% задоволених) і Угорщиною (54,0%).

Рис. 1. Рівень «індексу щастя» української молоді

В умовах глибокої економічної та демографічної кризи, політико-ідеологічної та культурної кризи, в яких перебуває сучасна Україна, молодіжні проблеми у різних сферах набувають певних специфічних рис, відзначаються тяжкими та довготривалими наслідками, а відтак, потребують поглибленого аналізу й регулювання, розробки реалістичної, збалансованої, виваженої політики стосовно молодих поколінь.

Сьогодні перед молоддю постало багато нових проблем, що унеможливають сталий розвиток суспільства, як от: економічні та політичні негаразди в країні; соціальні наслідки демографічних, організаційних, структурних диспропорцій у країні, які утворювалися історично і поглиблюються в умовах економічної кризи; зростання соціальної нерівності, що особливо позначається на молоді; нерівні можливості одержання якісної освіти; відсутність роботи і проблема працевлаштування; матеріальна залежність; алкогольна та наркотична залежність; проституція; відсутності можливостей для самореалізації; проблема невідповідності потреб ринку праці та системи фахової освіти, що приє відчуженню від суспільних норм, та розповсюдженню деструктивних впливів серед мас.

Основними нормативно-правовими документами в яких висвітлено стратегічні завдання розвитку молодіжної політики держави в незалежній Україні є [4, с. 161]: «Декларація про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (1992 р.); Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (1993 р.); Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (1998 р.); Закон України «Про освіту» (1991 р.); Закон України «Про зайнятість населення» (1991 р.); Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1994 р.); Закон України «Про туризм» (1995 р.); Постанова Кабінету Міністрів України «Про додаткові заходи щодо реалізації молодіжної житлової політики», Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» (1997 р.); Закон України «Про молодіжні та дитячі організації» (1998 р.); Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» (2001 р.); Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями» (2001 р.); Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» (2002 р.); Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про центр ресоціалізації наркозалежної молоді» (2009 р.), Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (2014 р.); Концепція розвитку освіти України на період 2015 – 2025 роки (2014 р.); Національна програма «Молодь України» (2016 р.); Закон України «Про соціальні послуги» (2019 р.), Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (2019 р.). Основні права і обов'язки молоді, як і інших громадян України, зафіксовані в Конституції України (ст. 53).

Хоча законодавче поле України щодо соціального захисту молоді фактично сформовано, на жаль в Україні не виконується повною мірою положення законодавчих актів, рішень та розпоряджень Кабінету Міністрів України щодо покращання соціального становища молоді. Бракує проектів, цільових програм, які забезпечували б умови соціального, життєвого старту молоді в питаннях праці, створення і зміцнення сім'ї, забезпечення охорони здоров'я. Молодіжна політика особливо на регіональному рівні має слабку

матеріально-фінансову підтримку, не вистачає фахівців, потребує поліпшення система підвищення кваліфікації працівників різних галузей. Забезпечення соціальної гармонії в країні безпосередньо пов'язано з вирішенням державою найгостріших проблем суспільства.

Основними завданнями молодіжної державної політики в Україні щодо соціального захисту прав молоді є: створення гарантованих соціально-економічних, політичних та інших необхідних умов для соціалізації молоді; реалізація проблем, запитів, інтересів молоді; координація зусиль державних органів, партій, організацій, об'єднань, рухів, соціальних інститутів щодо забезпечення умов для розвитку і самореалізації молоді; соціальний захист різних груп молоді, неспроможних самотійно розв'язувати власні проблеми або хоча б полегшити своє життя [6].

Метою [4, с. 161–162] молодіжної політики у сфері соціального захисту прав молоді є: зміцнення соціального статусу молоді в структурах суспільства, які оновлюються або кардинально змінюються, посилення правової, економічної й соціальної захищеності молодого покоління; пом'якшення негативних наслідків економічної незабезпеченості, зниження соціальної нерівності; підвищення ефективності соціального захисту і надання інших форм допомоги активній молоді; розширення ринку праці і підвищення якості соціальних послуг, що надаються для забезпечення свободи вибору молоді. Найбільше уваги потребують такі напрями: економічний розвитку молодих сімей; забезпечення зайнятості молоді; розвиток сфери освіти та виховання; підтримка молодих людей у кризових ситуаціях; реалізація творчих умінь та здібностей молоді; профілактика деструктивної поведінки, небезпечних захворювань; підтримка молодіжних громадських об'єднань і організацій.

Відтак, єдиний шлях виходу України на траєкторію сталого суспільного розвитку – це підвищення добробуту молодих людей, зокрема, спланований системний план дій спрямований на трансформацію соціального захисту та підтримки молоді, на розв'язання найбільш важливих молодіжних проблем, які турбують сьогодні молодого українця у вигляді матеріальної допомоги,

соціального обслуговування та різноманітних пільг для працевлаштування випускників закладів освіти у перші два роки після їх закінчення, розвиток кредитування молоді та молодих сімей на сприятливих умовах, організація (в тому числі й в сільській місцевості) служб профорієнтації, перепідготовки та працевлаштування молоді, служб юридичної допомоги і консультування тощо, стратегія розвитку особистості як гідного громадянина української держави, позбавленого комплексу меншовартості.

Отже, державна молодіжна політика щодо соціального захисту прав молоді, зважаючи на сучасний рівень розвитку, потребує систематичних дій щодо її удосконалення. Вона має здійснюватись систематично й за всіма стратегічними напрямками, визначеними нормативно-правовими актами попереднього етапу її впровадження в Україні, зокрема через систему децентралізації. Крім того, вона має бути спрямована на вирішення актуальних проблем в сфері молодіжного здоров'я та працевлаштування, будуватися не стільки на компенсаційних засадах, скільки на забезпеченні соціальних гарантій відповідним групам та створенні умов для якнайповнішої реалізації молоддю своїх інтересів та запитів.

Література

1. **ВООЗ** «Всесвітня організація охорони здоров'я» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.who.int/>
2. **Державна** служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. **Закон** України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ.
4. **Коваль Г.** Актуальні проблеми молоді України / Держава та суспільство. 2012. № 2. С. 160–164.
5. **Наскільки** українська молодь задоволена життям: результати опитування [Електронний ресурс]. Режим доступу:

https://zaxid.net/naskilki_ukrayinska_molod_zadovolena_zhittyam_rezultati_opituvannya_n1443540.

6. **Політологічний** енциклопедичний словник / Упорядник В. П. Горбатенко; За ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – 2-е вид., доп. і перероб. К. : Генеза, 2004. 736 с.

Spivak Ya. O. Honchar L. V.

State Policy of Social Protection of Youth Rights in Ukraine: Realities and Prospects

The article is devoted to defining the principles, justifying the goals and means of implementing the state policy on social protection of youth rights. The author assumes that the model of state policy on social protection of youth rights, which has recently emerged in Ukraine today, does not fully correspond to the scale of the challenges faced by the state and society. Therefore, the development of carefully researched and scientifically grounded new approaches to the formulation and implementation of such policies is of great importance. It is proved that the state policy of social protection of youth rights should be implemented in the legislative, executive and judicial spheres in order to create socio-economic, political, organizational, legal conditions and guarantees of vital self-realization, intellectual, moral, physical development of youth, to realize its creative potential. The importance of a balanced blend of state, public interests and human rights in the formulation and implementation of such policies is emphasized. The essence of the concept of "social protection", which is a system of economic, legal and organizational measures of the state to ensure social rights and guarantees of a young person, is revealed. Youth social security is considered as a state system of protection against social risks, conflicts of family, educational, etc. that arise as a result of youth insecurity. Therefore, the attention of public institutions should focus on the young person's habitat, its environmental elements, and the solution of social, economic and moral problems of the environment. The list of normative-legal documents regulating the activity of the state on social protection of youth rights is given.

Key words: youth rights, protection of youth rights, public policy, mechanisms of public administration.

Відомості про авторів

Співак Ярослав Олегович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ). Коло наукових зацікавлень: соціальна педагогіка, педагогіка

вищої школи, професійна підготовка майбутніх соціальних працівників, соціальний захист прав молоді.

Гончар Любов Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ). Коло наукових зацікавлень: соціальна педагогіка, педагогіка вищої школи, професійна підготовка майбутніх економістів, соціальний захист прав молоді.

Стаття надійшла до редакції 25.02.2019 р.

Прийнято до друку 29.03.2019 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Чернуха Н. М.

UDC 378:364.4

Ya. O. Spivak, Donbass State Pedagogical University (the city of Sloviansk),

L. V. Honchar, Donbass State Pedagogical University (the city of Sloviansk)

STATE POLICY ON SOCIAL PROTECTION OF YOUTH RIGHTS IN UKRAINE: REALITIES AND PROSPECTS

Spivak Ya. O., Honchar L. V.

State Policy of Social Protection of Youth Rights in Ukraine: Realities and Prospects

The article is devoted to defining the principles, justifying the goals and means of implementing the state policy on social protection of youth rights. The author assumes that the model of state policy on social protection of youth rights, which has recently emerged in Ukraine today, does not fully correspond to the scale of the challenges faced by the state and society. Therefore, the development of carefully researched and scientifically grounded new approaches to the formulation and implementation of such policies is of great importance. It is proved that the state policy of social protection of youth rights should be implemented in the legislative, executive and judicial spheres in order to create socio-economic, political, organizational, legal conditions and guarantees of vital self-realization, intellectual, moral, physical development of youth, to realize its creative potential. The importance of a balanced blend of state, public interests and human rights in the formulation and implementation of such policies is emphasized. The essence of the concept of "social protection", which is a system of economic, legal and organizational measures of the state to ensure social rights and guarantees of a young person, is revealed. Youth social security is considered as a state system of protection against social risks, conflicts of family, educational, etc. that arise as a result of youth insecurity. Therefore, the attention of public institutions should focus on the young person's habitat, its environmental elements, and the solution of social, economic and moral problems of the environment. The list of normative-legal documents regulating the activity of the state on social protection of youth rights is given.

Key words: youth rights, protection of youth rights, public policy, mechanisms of public administration.

The current social situation in Ukraine gives rise to a new socio-cultural reality, one of the priorities of which youth policy is. The nature of youth policy, in particular employment policy in Ukraine and social protection of youth rights,

requires special attention within the general social protection system of the categories of economically active population that are most likely to be pushed out of the labor market, where often the most vulnerable are youth. Therefore, improving the situation of young people, their social protection, which ensures the realization of creativity and work potential, as well as the proper well-being of young people, is one of the main areas of social policy in Ukraine. Strengthening the selective nature of employment policy requires that particular attention be paid within the general social protection system to those categories of economically active population most likely to be expelled from the labor market, in particular, young people. It is in the labor market that reforming the economy most affects its interests. Therefore, improving the position of young people in the labor market, which ensures the realization of creative and labor potential, as well as the proper well-being of workers, is one of the main areas of social protection of its socio-economic rights and interests.

The study of the problem of social protection of youth rights in Ukraine is relevant, since it is necessary to create conditions at the state level for self-realization of youth and their inclusion in the processes of sustainable development of the country. The implementation of market reforms requires some transformation not only of the economic consciousness of society, but also of its individual individuals, stereotypes of economic and political behavior of people. The problems of education, professional training of future specialists, motivation of young people to work, entrepreneurship, politics, etc. are of fundamental importance. After all, these actions will be the impetus for expanding the social base of transformation, will ensure the social, political, economic, cultural and moral reproduction and development of Ukrainian society.

The purpose of the article is to outline the principles, justify the tasks and determine the means of implementing state policy in the field of social protection of youth rights in Ukraine.

The problems of social protection of young people are devoted to the works of many scientists, among them: S. Alupko, V. Andrushchenko, M. Bahmet, V. Bekh, E. Borodin, V. Hasdutskyi, I. Hnibidenko, H. Koval, E. Labionova, E. Libanova,

O. Paliy, A. Silenko, A. Skurativskiyi, M. Lukashevych, I. Mygovych, I. Pinchuk, S. Tolstoukhova and others.

In the context of our study, it should be noted that social protection, as an object of public administration, is a system of economic, legal and organizational measures of the state to ensure social rights and guarantees of a young person. Social security for young people, which is an important component of social protection, is a state system of protection against social risks, conflicts of family, educational, etc. that arise as a result of youth insecurity. Therefore, the attention of public institutions should focus on the young person's habitat, its environmental elements, and the solution of social, economic and moral problems of the environment.

According to the Law of Ukraine “On Promoting the Social Formation and Development of Youth in Ukraine” [3], young people should be considered to be citizens aged 14 to 35 years. In contrast, WHO, the World Health Organization, considers a young person to be 44 years of age or older [1].

According to the State Statistics Service of Ukraine, as of 2018, there are 15 407 522 boys and girls aged 14 to 35 in Ukraine, representing approximately one third of the total population of the country [2].

In recent years, the country's economic woes have had a significant impact on the social status of young people and their standard of living, which is why it took place at the end of 2017 [5] (see Figure 1). All-Ukrainian sociological survey on determining the level of the so-called ‘happiness index’ showed that of the total sample of 2000 respondents aged 15 to 40 years, from different regions of Ukraine, the level of satisfaction of Ukrainian youth with life is lower than 58.0%. According to this indicator, we are between France (65.0% satisfied) and Hungary (54.0%).

In the conditions of deep economic and demographic crisis, political-ideological and cultural crisis in which modern Ukraine is located, youth problems in different spheres acquire certain specific features, are marked by severe and long-lasting consequences, and therefore require in-depth analysis and regulation, development of realistic, balanced, a sound policy towards young generations.

Today, young people face many new problems that prevent the sustainable development of society, such as: economic and political problems in the country; the social consequences of demographic, organizational, and structural imbalances in the country that have historically developed and deepened in times of economic crisis; increasing social inequality, which has a particular impact on young people; unequal opportunities for quality education; lack of work and the problem of employment; material dependence; alcohol and drug addiction; prostitution; lack of opportunities for self-realization; the problem of mismatch between the needs of the labor market and the professional education system, which favors alienation from social norms and the spread of destructive influences among the masses.

The main normative legal documents that outline the strategic objectives of the development of youth policy of the state in independent Ukraine are [4, p. 161]: “Declaration on the General Principles of State Youth Policy in Ukraine” (1992); The Law of Ukraine “On Promoting the Social Formation and Development of Youth in Ukraine” (1993); The Law of Ukraine “On Youth and Children's NGOs” (1998); Law of Ukraine “On Education” (1991); The Law on Employment of the Population of Ukraine (1991); The Law of Ukraine “On Physical Culture and Sports” (1994); The Law of Ukraine “On Tourism” (1995); Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On additional measures for implementation of youth housing policy”, Law of Ukraine “On State Aid to Families with Children” (1997); Law of Ukraine “On Youth and Children's Organizations” (1998); The Law of Ukraine “On Social Work with Children and Youth” (2001); Presidential Decree “On additional measures to improve social work with children, youth and families” (2001); Presidential Decree “On the National Doctrine of Educational Development” (2002); Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On Approval of the Model Regulations on the Center for Resocialization of Drug Addicted Youth” (2009), Strategy for Higher Education Reform in Ukraine by 2020 (2014); The concept of development of education of Ukraine for the period 2015–2025 (2014); National program “Youth of Ukraine” (2016); Law of Ukraine “On Social Services” (2019), Law of Ukraine “On Local Self-Government in Ukraine” (2019). The fundamental rights and

responsibilities of young people, as well as other citizens of Ukraine, are enshrined in the Constitution of Ukraine (Article 53).

Although the legislative framework of Ukraine on youth social protection has actually been formed, unfortunately in Ukraine the provisions of the legislative acts, decisions and orders of the Cabinet of Ministers of Ukraine on improving the social status of youth are not fully implemented. There is a lack of projects, targeted programs that would provide conditions for young people's social, life start-up in matters of work, creating and strengthening a family, and providing health care. Youth policy, especially at the regional level, has weak financial and financial support, lacks specialists, and needs to improve the training system for employees of different industries. Ensuring social harmony in the country is directly linked to the state's solution to the most pressing problems of society.

The main tasks of the youth state policy in Ukraine on social protection of youth rights are: creation of guaranteed socio-economic, political and other necessary conditions for socialization of youth; realization of problems, requests, interests of youth; coordination of efforts of state bodies, parties, organizations, associations, movements, social institutions to provide conditions for youth development and self-realization; social protection of different groups of young people who are unable to solve their own problems or at least make their lives easier [6].

Purpose [4, p. 161–162] of youth policy in the field of social protection of youth rights are: strengthening of the social status of youth in the structures of society, which are being renewed or radically changing, strengthening of legal, economic and social protection of the young generation; mitigating the negative effects of economic insecurity, reducing social inequality; improving the effectiveness of social protection and providing other forms of assistance to active youth; expanding the labor market and improving the quality of social services provided to ensure freedom of choice for young people. The following areas are most in need of attention: the economic development of young families; ensuring youth employment; development of education and upbringing; support for young people in crisis situations; realization of creative skills and abilities of young people;

prevention of destructive behavior, dangerous diseases; support for youth community organizations and organizations.

Therefore, the only way out of Ukraine on the trajectory of sustainable social development is to increase the well-being of young people, in particular, the planned systematic action plan aimed at transforming social protection and supporting young people, to solve the most important youth problems that are of concern to young Ukrainians today in the form of material assistance, social services and various benefits for employment of graduates of educational institutions in the first two years after graduation, development of lending to young people and young people on favorable terms, the organization (including in rural areas) of vocational guidance, retraining and employment services for youth, legal aid and counseling services, etc., a strategy for the development of the individual as a worthy citizen of the Ukrainian state, deprived of the inferiority complex.

Therefore, the state youth policy on social protection of youth rights, in view of the current level of development, requires systematic actions to improve it. It should be carried out systematically and in all strategic directions, defined by the legal acts of the previous stage of its implementation in Ukraine, in particular through the system of decentralization. In addition, it should be aimed at addressing current problems in the field of youth health and employment, not so much on the basis of compensation, but on providing social guarantees to relevant groups and creating conditions for the full realization of their interests and requests by young people.

References

1. **VOOZ** “Vsesvitnia orhanizatsiia okhorony zdorov’ia” [WHO “World Health Organization”]. Electronic resource. Access mode: <https://www.who.int>. (ukr)
2. **Derzhavna** sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Electronic resource. Access mode: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (ukr)
3. **Zakon** Ukrainy “Pro spryannia sotsialnomu stanovlenniu ta rozvytku molodi v Ukraini” vid 05.02.1993 № 2998-XII [Law of Ukraine “On Promoting the

Social Formation and Development of Youth in Ukraine” of 05.02.1993 No. 2998-XII]. (ukr)

4. **Koval H.** Aktualni problemy molodi Ukrainy [Actual Problems of Youth in Ukraine]. *State and Society*. 2012. No. 2. Pp. 160–164. (ukr)

5. **Naskilky** ukrainska molod zadovolena zhyttiam: rezultaty opytuvannia [How Are Ukrainian Young People Satisfied With Life: Results of the Survey]. Electronic resource. Access mode: https://zaxid.net/naskilki_ukrayinska_molod_zadovolena_zhittyam_rezultati_opituva_nnya_n1443540. (ukr)

6. **Politolohichni** entsyklopedychnyi slovnyk [Political Science Encyclopedic Dictionary]. Kyiv, *Geneza Publishing House*. 2004. 736 p. (ukr)

Information about the authors

Spivak Yaroslav – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Management, Donbass State Pedagogical University (the city of Sloviansk). Range of scientific interests: social pedagogy, higher education pedagogy, professional training of future social workers, social protection of youth rights.

Liubov Honchar – Candidate of Economical Sciences, Associate Professor of Accounting and Auditing, Donbass State Pedagogical University (the city of Sloviansk). Range of scientific interests: social pedagogy, higher education pedagogy, professional training of future economists, social protection of youth rights.

The article was received by the Editorial Office on 25.02.2019.

The article was put into print on 29.03.2019.

Reviewer – N. M. Chernukha, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor